

Na cava e rawa ni cakava na bisinisi me veivuke?

Social Cohesion Guide for Businesses

Na vei Bisinisi

Sema vata ena Bisinisi

Na bisinisi e vukea na kena tara cake na social cohesion (bula veimaliwai vinaka), ni vukei ira na lewenivanua me ra bula galala, ni ra sema ka rawa ni vakaitavi ena bulararaba. Na bisinisi e tara cake na yalo ni veiciqomi ena ivakarau tudei ni cakacaka vata ena vanua ni cakacaka. Era vukei ira na nodra ivakaillesilesi me ra vakaitavi ena bula raraba ni ra solia na kedra isau ka vakamamadataka na nodra icolacola vakailavo. E vakadinadinataki ni tiko na tubu vakailavo ni vakabibitaki ena vanua ni cakacaka na duidui kei na veiciqomi ka ni vakavure vakasama vinaka kei na veiqaravi vou ka vinaka.

Eda duidui taucoko, ia e da gadreva me da toso vata, rekitaka na noda duidui ka rokovi ira na tani ena gauna eda sega ni duavata kina. E bibi na tikina oqo baleta ni tu eso era sega ni bula galala me ra vakaraitaki ira se me ra vakabauta ni na rogoci na domodra.

E sa torocake tikoga na veimataqali duidui ena nodavanua ka veiqaravi na noda veibisinisi vei ira e vuqa na itikotiko se ilawalawa duidui.. E gadrevi me da vakasaqara e so tale na sala meda vakarorogo ka veirogorogoci kina. Eda gadreva me da vakadeitaka ni da kila vakavinaka na noda duidui kei na noda isolisoli se kaukauwa ka cakacakataka na veika evakaduavatataki keda kei na veika e veivakavolekatitaki keda.

Sema vata

– e vakaevei na kena irairai

Ena loma ni dua na itikotiko ka ra veimaliwai vinaka na lewena, e da veikilai ka kilai ira talega e ra tiko tikivi keda, eda kauwaitaki ena noda vanua ni cakaacaka, ka ra vakila na luveda ni ira lewe ni tikotiko ka da kila na vanua me da gole kina ni da gadreva na veivuke. Eda vakila ni da rawa ni vosa vei ira na tamata eda sega ni dau veitalanoa, tu me da vosa ni da rogoci ira e so e ra tukuna na veika ni veivakaduiduitaki, ka da galala me da wasea se ko cei okeda, e da cavutu mai vei, kei na ivakarau ni noda cakava na veika e so. E da sega ni laiva tu mai e dua ena gauna ni leqa – eda okati vata taucoko.

Me taracake na veisemati

– na cava ko rawa ni cakava

Ia, na cava e rawa ni da cakava ena tabana ni bisinisi me ra vukei kina na dauniveiqaravi, o ira na dauveivoli, me ra vakila ni ra semati mai, era, ciqoma na duidui eso, era vakaitavitaki vata, veivakabauti ka ra vakila ni ra sema ka rokovi?

Na sema kei na veivakabauti vei ira na tani

- vakasamataka na sala me rawarawa kina ni ra kune cakacaka e vuqa na ilawalawa duidui.
 - tabaka ka kacivaka na vakalewe fomu ni cakacaka ena, vei soqosoqo, siteseni ni retio, veisala ni vakau itukutuku ena veilawa, niusipepa kei na retio yaloyalo me ra rogoca ka kila na lewenivanua.
- vakasamataka na kena vakarawarawataki na veitaratara ki na veiqaravi kei na iyaya e vakarautaki.
 - Kevaka ko cicivaka tiko na nomu bisinisi vakaonalaine e rawa beka ni ra qaravi kina o ira e vakaleqai na matadra? Kevaka e tiko e dua na sitoa ni nomu bisinisi, e rawa li ni ra lako kina ko ira e vakaleqai na ivakarau ni nodra lako?

Ciqoma na veimataqali duidui, vakila na veirokovi

- rokova na duidui kei na taledi ni tamata cakacaka yadua ka tekivutaka e so na sasaga me tokona na duidui koya.
 - ciqoma na kena marautaki na soqo e bibi vei ira na daucakacaka, vakauqeti ira me ra kauti ira taucoko mai ki na cakacaka, ka dolava na sala me ra vakaitavi ka soli vakasama e na veiqaravi kei na buli ni iyaya.

tokoni ira na tamata me ra veikilai vataki ira (whakawhanaungatanga).

- vakarautaka na gauna kei na siga me ra soqoni vata vaka cakacaka vata me ra veikilai kina. E rawa ni gauna ni gunu ti ena mataka se yakavi se me tiki ni ituvatuva ni dua na siga ni vakacagicagi ni bisinisi.
- tokona na kena ivakarau vinaka ena kena soli na icocovi ni cakacaka uasivi ni yabaki, me rawa ni rokovi kina na vei taledi duidui ka marautaki na cakacaka vata.

Vakila na veisemati

- vakasaqara ka tokona na veivosaki kei ira na lewenivanua e duidui na nodra itovo ni rai me tubucake kina na veikilai.
- vakayagataka na vei ilawalawa lalai era digitaki mai na veitikotiko veitabatamata duidui me ra vakatovolea na iyaya, veika volitaki vou kei na veiqaravi vou.

Vakaitavi

- vakarautaka na veikilai kei na ilawalawa vakacakacaka kei na isoqosoqo ni tamata cakacaka
- qarauna me ra kila na tamata cakacaka taucoko na nodra dodonu:
 - Vakarautaka na itukutuku me baleta na dodonu ni veivakacakacakataki ena ivola dusidusi ni cakacaka, ivola vei ira na tamata cakacaka ena loma ni bisinisikei na initaneti se veilawa.

- tokoni ira na tamata cakacaka me ra vakaitavi e na soqo ni itovo vakavanua, itikotiko se soqo ni vuvale.
 - tokona ka marautaka na itovo vakavanua, soqo ni itikotiko kei na soqo vakamatanitu e valenivolavola. Oqo e rawa ni vakayacori me soqo ni gunu ti ena mataka se ena yakavi
 - Vakauqeti ira na tamata cakacaka me ra dau tiko e na soqo ni matavuvale kei na soqo ni marau vakavanua se itikotiko raraba
- tokona na nodra vakacakacakataki na lako mai vanua tani – veivuke ena kena volai ka vakarautaki na kedra ivola tukutuku (CV), i walewale ni saumi taro ena veitarogi/“interview”, kilaka me baleta na cakacaka e Niusiladi kei na cakacaka taleitaki vaka kina na veituberi ni veivukei
- tokona na nodra vakacakacakataki na itabagone ena bisinisi – veivuke ena kena volai ka vakarautaki na kedra ivola tukutuku (CV), iwalewale ni saumi taro ena veitarogi/“interview”, na vuli me rawa kina na laiseni ni draiva, me rawa na cakacaka e taleitaki ka vaka kina na veituberi ni veivukei
- tokona na nodra vakacakacakataki o ira era vakaleqai vakayago ena bisinisi – veivuke ena kena volai na kedra ivola tukutuku (CV), iwalewale ni saumi taro ena veitarogi /“interview” me baleta na cakacaka kei na cakacaka taleitaki vaka kina na veituberi ni veivukei
- cakava na parokaramu me vaka Chamber Drive – ka tokoni ira e 5000 me ra rawata na nodra laiseni ni draiva. O koya e tiko na nona laiseni ni draiva e vakavitutaki na rawarawa ni nona kune a na cakacaka
- tekivutaka na parokaramu ni daunivakasala me veitokoni vei ira e lewe vuqa e ra via tekivutaka na nodra bisinisi.
- vakarautaka e so na sala sega ni saumi vei ira na dau ni bisinisi me ra kacivaka kina na nodra veivakacakacakataki ena loma ni itikotiko kei na sala ni vakau itukutuku.
- vukea na sasaga ni sota vaka tamata, ena initaneti se veilawa kei na vei sasaga tale e so ni bisinisi me rawa ni ra veitaratara kina kei ira tale e so vata kei na itikotiko raraba.

